

Magyar delegáció — Indiába

Dr. Bíró József vezetésével szombaton magyar kormányküldöttség utazott Indiába, hogy résztvegyen az ENSZ kereskedelmi és fejlesztési konferenciájának II. ülészakán. A küldöttséget elutazásakor a Ferihegyi repülőtéren dr. Lévárdi Ferenc nehézipari miniszter, Szarka Károly külügyminiszter-helyettes, Darvas László és Tordai Jenő külkereskedelmi miniszterhelyettesek búcsúztatták a Külügyminisztérium és a Külkereskedelmi Minisztérium több más vezető képviselőjével együtt. Ott volt Jagdish Chander Kakar az Indiai Köztársaság budapesti nagykövete.

Dr. Bíró József a küldöttség feladatáról és a konferenciával kapcsolatos magyar álláspontokról, elutazása előtt a következőket mondotta:

— Szocialista rendszerünkben és egész ideológiánkban felfogadást támogatjuk a fejlődő országok politikai és gazdasági megerősödésére, függetlenségére irányuló törekvéseit. A kereskedelmi kapcsolataink fejlesztése mellett szólnak gazdasági érdekeink is. Az elmúlt évtizedben a fejlődő országokkal igen dinamikus fejlődött árucserforgalmunk.

— Mindezekből adódik, hogy a konferencián támogatni kívánjuk a fejlődő országok jogos követeléseit, főbbek között új, egészséges nemzetközi munkamegosztás kialakítását, a régi kolonializmus maradványainak felszámolását és a neokolonializmus befolyásának megszüntetését, továbbá a fejlődő országok által exportált nyers- és alapanyagok export-piacának stabilizálását, kész- és félkész termékek exportjának előmozdítását, általában a nyílt és burkolt diszkrimináció minden fajtájának megszüntetését.

— A magyar delegáció nemcsak azzal kíván hozzájárulni a konferencia sikeréhez, hogy a fejlődő országok főbb törekvéseit támogatja, hanem konkrét javaslatokat dolgoz ki a fejlődő országok és Magyarország közötti kereskedelem növelésére. E javaslatok egy részét delegációnk a konferencián ismerteti. A konferencia után — részben az ott szerzett tapasztalatok figyelembevételével — további elképzeléseket dolgozunk ki kapcsolataink bővítésére. (MTI)

Közelít a hideg

A februári enyhesség után hűvösebb, hidegebb idők jönnek. Ha nincs is még itt a küszöbön a tél visszatérte, ha Nyugat- és Közép-Európa nagy részein meg folytatódik ugyan az évszakrahoz képest enyhe időjárás, de a hőmérséklet már lassú csökkenést mutat. Az óceán felől most már csak lassú ütemben érkeznek az enyhébb légtömegek, s egy-egy ilyen légtömeg mögött hűvösebb áramlat is jön, s ezeknek egymásra hatása okozza az erősen felhős, sok helyütt borult időt. Egész Európában felhős az égbolt.

Lényeges változást a közeli napokban még nem várunk. A nagy hideg a Szovjetunió területéről is kiszorult és már Moszkvában sem mérték 0 foknál alacsonyabb hideget.

Jubilál a HIM

Az Alföld egyik jelentős nagyüzeme, a Hajdúsági Iparművek 15 éves. A gyár centrifugák, mosógépek, porszívók és villanybojlerok nagyszorozatú készítésére rendezkedett be, s az idén 400 ezer jó minőségű, háztartási kisgépet szállít piacra. Képünkön: a fél éve működő szalagról másfél percnél kevesebb idő alatt kész mosógép, illetve centrifuga.

Hogyan alakul az áruellátás?

A szövetkezeti kereskedelem tervei

Az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek az állami kereskedelem mellett az ország legjelentősebb kereskedelmi szervezetei. Felkerestük Molnár Károlyt, a SZÖVOSZ elnökhelyettesét, akitől először is a Szövetkezetek Országos Szövetségében tömörült kereskedelmi hálózat fejlődéséről, népgazdaságunkban betöltött szerepéről érdeklődtünk.

● Milyen területeken dolgozik a szövetkezeti kereskedelem?

— A szövetkezeti kereskedelem működési területe — mondta az elnökhelyettes — igen széles körű és kiterjedt, hiszen az ország mintegy 3200 lakott helységéből 3050-ben kizárólag a szövetkezeti kereskedelem biztosítja a lakosság ellátását. A szövetkezetek az ország kiskereskedelmi egységeinek 52 százalékát üzemeltetik; az elmúlt tíz évben a boltok száma 12 600-ról 16 000-re, a vendéglátási üzemeké pedig 5700-ról 7000-re emelkedett. Megemlítem még, hogy az élelmiszer- és háztartási kiskereskedelemben az üzletek több mint 40 százaléka működik már a korszerű önkiszolgáló formában, míg a ruházati és iparcikk szakmában az üzletek 25 százaléka alkalmazza az új kereskedelmi formákat. A kereskedelmi munka javítása, a hálózat fejlesztése következtében a szövetkezetek részesedése az országos belkereskedelmi áruforgalomból az 1950. évi 11 százalékról 1967 végére 31 százalékra növekedett.

● Hogyan alakul az idén a vidék áruellátása?

— Nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk: jól felkészültünk 1968-ra, a szövetkezeti kereskedelemnek még soha nem voltak ekkora készletei. Az idén a belkereskedelmi forgalom várhatóan 5–7 százalékkal lesz magasabb az 1967. évinél; ezen belül a szövetkezeti kereskedelem előreláthatóan 7–10 százalékkal emelkedik. Mindez persze nem jelenti azt, hogy az összességében kielégítő és megfelelő ellátásban nem jelentkezhetnek bizonyos cikkek helyenként és időszakonként hiányok; előfordulhat, hogy egyes árukból nem sikerül majd teljes mértékben biztosítani az ellátást.

— Az alapvető élelmiszerek (kenyér, cukor, liszt, rizs stb.), általában az élelmiszerekkel nem lesz fennakadás az áruellátásban. Húsból, húskecszfűményből viszont valószínűleg az idén

sem tudjuk hiánytalanul kielégíteni a teljes keresletet. Építőanyagokból is 10–15 százalékos árualap-bővüléssel lehet számolni, de még így sem tudjuk a növekvő igényeket teljesen fedezni.

● Hogyan befolyásolja az új gazdasági mechanizmusra való áttérés a SZÖVOSZ tevékenységét a vidék áruellátása szempontjából?

— Az új gazdasági mechanizmus nyújtotta feltételektől azt várjuk, hogy — ezek megfelelő kihasználásával — a szövetkezeti ke-

reskedelem az eddiginél is hatékonyabb eszköze lesz a fogyasztók igényei egyre színvonalasabb kielégítésének. Áruutánpótlásunk alapvető, fő forrásának továbbra is az állami nagykereskedelmet tekintjük. Emellett természetesen igénybe vesszük a már meglévő szövetkezeti nagykereskedelmi vállalatokat. Szövetkezeteink az idén remélhetőleg mind szélesebb körben élnek azzal a lehetőséggel, hogy közvetlenül az ipari üzemektől (különösen a helyi ipartól, a tanácsai és a szövetkezeti vállalatoktól), a mezőgazdasági tsz-ekből biztosítsák folyamatos áruellátásukat.

Új munkakörbe helyezték a Dél-Magyarország főszervezőjét

Az MSZMP Csongrád megyei Bizottsága felmentette a Dél-Magyarország főszervezői tisztségéből dr. Lőkös Zoltán elvtársat, Rózsa Ferenc-díjas újságíró, aki — felsőbb pártszerv döntésére — Budapesten magasabb sajtóbeosztásba kerül. Jelenlegi munkakörét február közepéig tölti be.

A Dél-Magyarország főszervezője háziünnepségen búcsúzott pénteken a szegedi sajtóházból. Szervezőségünk munkatársainak, a Csongrád megyei Hírlap, a Tiszatáj, a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat, az MTI, a Szegedi Nyomda vezető képviselőinek körében megvacsorázott, majd a megyei és szegedi párt-, tanács- és szövetkezeti vezetők is megjelentek, köztük Győri Imre, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára, dr. Komócsin Mihály és Siklós János, a megyei pártbizottság titkára, Perjesi László, a Szeged városi pártbizottság első titkára, dr. Biczó György, a Szeged m. j. városi tanács vb. elnöke.

A személyi határozatot Siklós János elvtárs ismertette, majd Győri Imre elvtárs a párt megyei és városi bizottsága elismerését, köszönetét tolmácsolta a búcsúzó főszervezőnek a szegedi kommunista sajtónál eltöltött eredményes, közel 25 évéért, s a főszervezői beosztásban 1961-től mostanáig végzett kiváló tevékenységéért, sokoldalú társadalmi és pártmunkájáért.

A kollégák nevében F. Nagy István elvtárs, a Dél-Magyarország főszervező-helyettese, majd a vállalat dolgozói nevében Vass Henrik elvtársnő, a Hírlapkiadó

Vállalat központi igazgató-helyettese mondott köszönő, elismerő szavakat. Valamennyien elmondották, hogy dr. Lőkös Zoltán példás újságírói, főszervezői minőségében igen hasznosan segítette, szolgálta a párt felvilágosító, tájékoztató munkáját. Új, még jelentősebb munkaköréhez hasonló lelkesedést, fáradszátlanúságot, eredményességet kívántak.

Rendelet a jótállási alapról

A pénzügyminiszter most megjelent rendelete szabályozza az ipari, építőipari és szolgáltató vállalatok és szövetkezetek jótállási kötelezettségének formáit, a jótállásba kötelezően bevont termékek körét és a finanszírozás módjait.

A rendelet meghatározza, hogy a jótállási alapot milyen kulcsok alapján kell megállapítani, vagyis azt, hogy az ipar a garanciális javítás fedezetére milyen összeget háríthat át a ke-

reskedelemre, illetve a megrendelőre. Ha a terméknek hatósági ára van, úgy a megszabottnál magasabb kulcsot alkalmazni nem lehet, egyéb árforma esetén azonban a termelővállalat attól eltérően is megállapodhat a rendelővel.

A jótállásra szánt összeg általában a termék árának 0,5–1 százaléka, némelyik könnyebb cikknél azonban a 6–7 százalékot is elérheti. A belekalkulálták a garanciális jótállási költségeire például az ár 0,4, a rádiók-

nál és a zeneszerekénél azonban már 5,5, a tv-nél pedig 7 százalékat tartalmazzák. Bármekkora legyen is azonban a jótállásra előírt betervezett összeg, valamennyi vállalat minden esetben maradéktalanul köteles eleget tenni jótállási kötelezettségének.

Bár a miniszter rendelete csak most jelent meg a jótállási alapról, a január 1-én életbe lépett új árukba már a 6–7 százalékos is eléri. A belekalkulálták a garanciális jótállási költségeire például az ár 0,4, a rádiók-

Vezetők és erények

A vezetői posztokra alkalmas emberek kiválasztása ezután is hármas követelmény — a politikai, a szakmai, a vezetői rátermettség — alapján történik. Az új mechanizmus körülményei között még következetesebben kell érvényesíteni ezeket a követelményeket. A politikai rátermettség nem azonos a rendszerrel szembeni lojalitással, vagy a megbízhatósággal. Ennél többre, aktív politizáló készségre utal ez az ismerv. Ez egyebek közt a dolgozók véleményére építő, demokratikus vezetői módszerekben, népgazdasági összefüggéseket is mérlegelő döntésekben testesül meg. A szakmai rátermettséget sem lehet mechanikusan az iskolai végzettségben, az egyetemi diplomában mérni. Az elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztalatok olyan egysége szükséges, amely segít eligazodni a bonyolult műszaki, gazdasági kérdésekben, biztonságot ad a cselekvésben.

Talán a leggyakrabban mellőzött és félreértett követelmény a vezetői készség. Sok munkahelyen beírják az első két követelmény teljesítésével. Csak így fordulhat elő, hogy vezetői készségből elégtelenre vizsgázott embereket máshová helyeznek, ugyancsak vezető beosztásba. Pedig lehet valaki akár állami díjas konstruktőr, technológus vagy növény-nemesítő, ettől még nem biztos, hogy jó vezető is. Ismerünk vezetőket, akik nagy hajlékonyságukban annyira tekintettel vannak beosztottaik érzékenységre, hogy egyáltalán nem tudnak nemet mondani, vagy ószinte bírálatot gyakorolni. De olyan szélsőséggel is találkozhatunk, amely a vezetői presztízszt abszolutizálja.

A vezetői készség rövid és precíz megfogalmazását nehéz lenne ezúttal adnunk, hiszen elsősorban ebben a követelményben fejeződik ki a vezetői munka hallatlan komplexitása, sokrétűsége. Aligha lehet jó vezető az, aki például szüntelen időzavarral küszködik, mert saját munkáját nem tudja jól megszervezni. Hogyan vállalkozhatna hát akkor a gondjaira bízott kollektíva munkájának megszervezésére? Ismerünk olyan vezetőket, akik nem bíznak munkatársaikban, s mindent maguk akarnak elvégezni. Van, aki magában sem bízik, s elodázza a döntéseket, nem meri vállalni a felelősséget, vagy egyszerűen nem rendelkezik a vezetéshez nélkülözhetetlen kezdeményező készséggel, vállalkozó szellemmel.

Különösen napjainkban került előtérbe a vezetői készség olyan fontos ismervé, mint az önállóság, a bátor és határozott döntésképeség. A túlzott hagyománytiszteltet egyébként sem vezetői erény napjainkban, amikor a vállalatok nagykorúsítása, önállósítása befejezett tényré vált a reformmal, különösen káros lehet. A régi mechanizmus keretei szükségszerűen korlátozták a vezetői kezdeményezéseket, az irányító szervek direkt beavatkozása a helyi döntésekben is megnyilvánuló babáskodása megosztotta, elmosta a felelősséget.

A reform bevezetésének kezdeti nehézségei, gondjai mindenekelőtt a vezetői módszerekkel és szemlélettel, a beidegzett hagyományokkal függnek össze. Az éves gazdaságkodás valamennyi kérdése a vállalatok döntési hatáskörébe kerül, megoldásuk tehát a vállalatok vezetőitől függ. Nincs központi igazgató lebontható terv. A vállalatok döntéseit sem hagyják jóvá a minisztériumokban. Ráadásul még a hagyományos műszaki, gazdasági, piaci kapcsolatok is bizonyos fókuszra rendeződnek az új elvek, ösztönzők és áruk alapján. Vannak, akik éppen ezért még botorkálnak, s nem könnyű megtalálniuk a bonyolultabb helyzet orientációs módszereit. Mások csak félve, óvatosan élnek az új lehetőségekkel, s szüntelen kérdeznének, kontrollálnák magukat, csak éppen nem tudják, hol tehetik ezt. És szerencsére, sokan vannak, akik máris eredményesen hozzáálltak a gazdaságkodás új, több ismeretlenül egyenletének megoldásához. Ha kísértenek is a régi módszerek, azért tudatosan küzdenek ellenük, s a reform szellemében bátran kezdeményeznek és határozottan döntenek.

Most, amikor más vágányokra helyeztük gazdasági életünk irányítását, s ennek megfelelően új csapásokat kell vágni a vállalati munkában is, egyre nyilvánvalóbb, hogy a vezetői készség nemcsak gyakorlati tapasztalat, rutin — ez is! —, de nem utolsósorban személyi adottság, képesség, tehetség dolga is. Azt mondják, hogy a vezetői döntések csak akkor megalapozottak, ha objektív információkra épülnek. De aligha lehet annyi és olyan objektív adat és tény, amely feleslegessé teszi a vezetői mérlegelést, a döntés szubjektív, racionális, sőt, bizonyos fókusz érzelmi ihletettségű elemeit, s az egyéni felelősséget.

Vannak vezetők, akik máris megtalálták az új nagy feladatok vállalásával járó felelősséget és kockázatot, kezdeményező készséggel és vállalkozó szellemmel a munka szépségét. A merőben új gazdasági környezet ezernyi lehetőséget kínál, az igazi vezetői kvalitások kibontakoztatására, a tehetség érvényesülésére. A legnagyobb tehetség és személyes képesség is kevés azonban önmagában. Egyre nagyobb szükség van a tudományra vált vezetélmélet elsajátítására, s a korszerű vezetési módszerek tudatos alkalmazására.

KOVÁCS JÓZSEF